

SUOMEN METSÄKESKUKSEN VUODEN 2025 VALTIONAVUSTUSPÄÄTÖS

1. Säädosperusta

Suomen metsäkeskuksesta (jäljempänä metsäkeskus) on säädetty lailla (418/2011). Suomen metsäkeskuksesta annetulla lailla (1326/2016) metsäkeskus muutettiin pelkästään julkisia hallintotehtäviä hoitavaksi organisaatioksi 1.1.2017 lukien. Mainitusta laista käytetään jäljempänä lyhennettä MkL. Metsäkeskuksen toiminnasta on säädetty valtioneuvoston asetuksella (1544/2016).

MkL:n 1 §:n 1 momentin mukaan metsäkeskus on itsenäisenä julkisoikeudellisena laitoksena metsien kestävää hoitoa ja käyttöä sekä niiden monimuotoisuuden säilyttämistä ja metsiin perustuvien elinkeinojen edistämistä koskevia tehtäviä hoitava koko maan kattava kehittämis- ja toimeenpano-organisaatio.

MkL:n 2 §:n 1 momentin mukaan metsäkeskus ei saa harjoittaa liiketoimintaa, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Metsäkeskuksen julkisista hallintotehtävistä on säädetty MkL:n 8 §:ssä. Metsäkeskus valvoo metsätaloutta koskevien lakien noudattamista ja hoitaa muita julkisia hallintotehtäviä sen mukaan kuin siitä on erikseen säädetty.

MkL:n 21 §:n nojalla valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha, josta metsäkeskukselle myönnetään valtionavustusta sille MkL:n 8 §:ssä säädetyistä tehtävistä aiheutuviin menoihin. MkL:n 21 §:n 1 momenttiin on selvyuden vuoksi otettu maininta, että valtionavustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001), jollei MkL:ssa toisin säädetä. MkL 21 §:n 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettut menot rahoitetaan kokonaisuudessaan valtionavustuksella siltä osin kuin niistä ei peritä maksuja tai toimintaan ei saada muuta rahoitusta.

Valtionavustuspäätösluonnoksessa todetaan, että valtionavustus katsotaan asianmukaisesti käytetyksi, jos avustuksen saajalla on ollut avustettavasta toiminnasta hyväksyttäviä kustannuksia vähintään avustusta vastaava määrä kuitenkin siten, että kustannusten vähennyksenä otetaan huomioon samaan tarkoitukseen saadut muut valtionavustuslain 4 §:n mukaiset julkiset tuet sekä muut metsäkeskuksen saamat tulot.

MkL:n 22 §:n nojalla MkL:ssa tarkoitettujen valtionavustusten osalta valtionapuviranomaisena toimii maa- ja metsätalousministeriö.

MkL:n 23 §:n nojalla metsäkeskus hakee MkL:ssa tarkoitettua valtionavustusta toimittamalla maa- ja metsätalousministeriölle alustavan talousarvion ja esitykset tulostavoitteiksi seuraavalle kalenterivuodelle.

MkL:n 24 §:n nojalla maa- ja metsätalousministeriö valvoo metsäkeskuksen varojen käyttöä.

MkL:n 20 §:ssä todetaan, että metsäkeskuksen ja sen tilintarkastajan on annettava salassapitosäynnösten estämättä maa- ja metsätalousministeriölle ne välttämättömät tiedot ja asiakirjat, joita ministeriö tarvitsee. Raportoinnista on lisäksi ohjeistettu sekä tulossopimuksessa että valtionavustuspäätöksessä.

MkL:n 27 §:n 2 momentin mukaan metsäkeskuksella on tilintarkastaja, jonka maa- ja metsätalousministeriö valitsee neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan. MkL:n 27 §:n 3 momentin mukaan metsäkeskus on lisäksi valtiontalouden tarkastusviraston valvonnan ja tarkastuksen alainen.

2. Asian käsittelystä

Asioiden käsittelystä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa annetun valtioneuvoston määräyksen 2.3.3 kohdan perusteella valtionavustuspäätösasia on käsiteltävä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa, koska myönnettävä valtionavustus on yli 10 milj. euroa.

3. Kuluvan vuoden määrärahat

Valtion vuoden 2025 talousarvion momentin 30.40.46 (Valtionavustus Suomen metsäkeskukselle) määräraha on 41 379 000 euroa.

Nyt tehtävä valtionavustuksen myöntöpäätös koskee valtion talousarviosta metsäkeskukselle myönnettävää valtionavustuksesta kokonaisuudessaan. Päätös on laadittu maa- ja metsätalousministeriön valtionavustuspäätösohjeiston mukaisesti.

Momentin 30.40.46 päätösoosan mukaan määrärahaa saa käyttää

- 1) Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011) mukaisista tehtävistä aiheutuvien menojen maksamiseen
- 2) muuna julkisena rahoitusosuutena Suomen metsäkeskuksen valtionavustustoimintaan kuuluvissa EU-hankkeissa
- 3) Suomen metsäkeskukselle kuuluvien Eläke-Tapio -lisäeläkejärjestelmän vuosimaksuista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Alustava avustuksen jakautuminen metsäkeskuksen prosesseille vuonna 2025 ja vertailu vuoden 2024 alustaviin toteutumiin:

	2024 arvio kustannukset htv		2025 arvio kustannukset htv	
Metsälait				
tiedontuotanto	15,6	188	16	197
Metsäohjelmat- ja				
osaaminen	3,9	41	4,0	37
Asiakkuudet ja viestintä	3,1	42	3,1	40
Järjestelmät ja tietohallinto	14,3	56	14,7	50
Hallinto	6,9	32	5,6	24
Yhteensä ¹⁾	43,8	359	43,4	348

(kustannukset, milj euroa)

1) Vuonna 2023 Suomen metsäkeskuksen toteutuneet valtionavustoiminnan kustannukset olivat yhteensä 47,7 milj. eur ja htv kertymä 462. Suomen metsäkeskuksessa on tehty organisaatiomuutos 2024, joten vertailulukuja aiemmilta vuosilta ei ole saatavilla

Metsäkeskuksen johtokunta on vahvistanut kokouksessaan 22.11.2024 vuoden 2025 talousarvion. Toimintabudjetin (talousarvio) tuotot ovat 49 340 000 euroa, mikä sisältää valtionavustusta toimintamenoihin pääasiassa momentin 30.40.46 perusrahoituksesta. Lisäksi budjetti sisältää hanketuottoja 4 905 000 euroa (sisältäen hanketuottoja eri rahoittajilta) sekä muut arvioidut 1 079 000 euron tuotot (sisältäen muun muassa maksuperusteasetuksen mukaisia tuottoja, yksityistä hankerahaa ns. täydentävää rahoitusta, vuokratuottoja metsäkeskuksen omistamista tiloista). Vuonna 2025 talouden arvioidaan olevan tasapainossa

Metsäkeskuksen henkilötyövuodet ovat laskeneet vuodesta 2021 alkaen, jolloin toteutunut htv oli 568, josta valtionaputyötä 497 ja hanketyötä 71 htv:tä. Vuoden 2022 toteuma oli 559 htv:ta josta 490 valtionaputyötä ja 69 hanketyötä. Vuoden 2023 toteuma oli 534 htv:tä, josta 462 valtionaputyötä ja 72 hanketyötä. Vuoden 2024 budjetoidut henkilötyövuodet ovat 442 (ennuste 434), josta valtionaputyötä on 358 (ennuste 359) ja hanketyöt 84 (ennuste 75). Vuoden 2025 budjetti on 414 htv, josta 348 valtionaputyötä ja 66 hanketyötä. Metsäkeskuksen vuoden 2020 taseenkäyttöpäätöksessä oli asetettu tavoitteeksi 60,9 htv tuottavuuden parantaminen ja tämä tavoite ylittyy. Vuodesta 2026 eteenpäin metsäkeskuksen valtionavustukseen kohdistuu lisäleikkaus. Metsäkeskus on laatinut tuottavuusohjelman (tulossopimusluonnoksen liitteenä), johon on listattu havaitut toiminnan lisäkehittämistarpeet.

Vuoden 2024 lopussa metsäkeskuksella arvioidaan olevan rahaa, pankkisaamisia ja rahoitusarvopapereita n. 16-17 milj. euroa. Vuodelle 2025 ennakoidaan siirtyvän valtionavun ennakkoa 5 milj. euroa, jonka käytöstä sovitaan osana tulosoehjausta. Tästä ennakosta 2, 5 miljoonaa euroa on ohjattu tulosoehjauksessa yksityisteitä koskevan kuntokartoituksen loppuun saattamiseen, yksityisteiden perusparannusten ja kunnossapidon edistämiseen sekä yksityisteitä koskevien tietojen tietoturvaan liittyvien muutosten tekemiseksi tiedon hallintaan ja tiedon luovutuksiin. Toinen 2,5 miljoonaa euroa on sitomatonta. Vuoden 2024 muihin taseen ennakkomaksuihin sisältyy noin 0,8 me yksittäisen ison hankkeen (Prioversity) 3 vuoden ennakkomaksu. Vuoden vaihteen kassatilanteeseen vaikuttavat merkittävästi isojen ostolaskujen erääntymiset.

Metsäkeskus toimii virastoihin verrattavalla tavalla osana välillistä valtionhallintoa, ja tekee pelkästään lakisääteisiä julkisia hallintotehtäviä valtion budjetista myönnettävällä rahoituksella. Vuosittain vaihtelevien investointitarpeiden varalta virastot ovat siirtäneet osan saamastaan toimintarahoituksesta käytettäväksi seuraavan vuoden tarpeisiin. Vuoden 2014 jälkeen metsäkeskuksessa on siirrytty menettelyyn, jossa mahdollisesti käyttämättä jäänyt valtionavustus on merkitty seuraavan vuoden valtionavustuksen ennakoksi. Siirtynyt valtionavustus on käytetty aina ensin loppuun First in First Out -periaatteen mukaisesti.

Valtionavustuksen erityisehdot

Metsäkeskuksen valtionavustusten myöntämisessä tulee ottaa huomioon valtion talousarvion määrärahamomentti, Suomen metsäkeskuksesta annetussa laissa metsäkeskukselle säädetyt tehtävät ja valtionavustuslaki. Lisäksi on tarpeellista huomioida toiminnalliset tarpeet siitä näkökulmasta, että metsäkeskuksella ei valtionavustuksen lisäksi ole juurikaan muita tuloja. SMK:lla on jonkin verran varallisuutta taseessa. Maa- ja metsätalousministeriö on valtionapuviranomaisena laatinut yleisavustuksia koskevat vakioehdot (12.2.2023). Vakioehdoissa ei ole voitu huomioida lakisääteiseen toimintaan myönnettävien valtionavustusten erityisvaatimuksia. Vakioehtojen sisältö ja niistä poikkeaminen ovat joka tapauksessa valtionapuviranomaisten omassa harkinnassa. Näin ollen metsäkeskuksen

valtionavustukseen ei kaikilta osin sovelleta ministeriön vakioehtoja ja toisaalta avustukseen sovelletaan asianomaista avustusta koskevia tarpeellisia erityisehtoja.

Esityslistan liitteenä on maa- ja metsätalousministeriön valtionavustusten yleisehdot sekä luonnos maa- ja metsätalousministeriön päätöksestä yleisavustuksen myöntämisestä Suomen metsäkeskukselle vuonna 2025. Luonnos päätöksestä sisältää Suomen metsäkeskusta koskevat valtionavustuksen erityisehdot sekä poikkeukset ministeriön yleisehtoihin.

4. Metsäkeskuksen tavoitteet

Maa- ja metsätalousministeriö ja metsäkeskus ovat sopineet tulossopimuksella (esityslistan liite 3) vuoden 2025 toiminnan tavoitteista, joilla tarkennetaan valtion talousarviossa maa- ja metsätalousministeriön alustavasti asettamia tavoitteita. Sopimus allekirjoitetaan 16.1.2025.

Metsäkeskukselle on asetettu kunnianhimoiset digitaalisten palveluiden (kehitystavoitteet yhteiskunnallisen ja metsäpoliittisen vaikuttavuuden näkökulmasta.

Metsäkeskuksen toimintaan kohdistuu muutostarpeita, joihin liittyviä tavoitteita sisältyy tulossopimukseen kytkeytyen:

- metsä- ja luontotiedon kehittämiseen
- lainsäädännön toimeenpanoon ja valvontaan ja niiden kehittämiseen
- tukien tehokkaaseen ja vaikuttavaan käyttöön
- informaatio-ohjauksen kehittämiseen
- metsien ja ilmastonmuutoksen kokonaisuuteen ennalta ehkäisyn ja varautumisen osalta
- metsien ja monimuotoisuuden kokonaisuuteen
- metsäelinkeinon kehittämiseen ja monipuolistamiseen liittyvän toiminnan mukaan lukien metsätalouden uuden kannustejärjestelmän (Metkan) toimeenpanoon

Metsäkeskuksella on ollut lähivuosina merkittävä investointisuunnitelma, jolla on kehitetty digitaalisia palveluja. Digitaalisista palveluista saatavien tuottavuushyötyjen saavuttaminen jakautuu useammalle vuodelle.

Vuoden 2025 talousarviossa esitetyt tulostavoitteet ovat olleet alustavia. Talousarviossa esitettyjen alustavien tavoitteiden ja vuoden 2025 tulossopimuksen tavoitteiden vertailu:

Suomen metsäkeskuksen tulostavoitteet 2025	TAE	Tulosop.
Vaikuttavuus		
Metsälain mukaisten ilmoitusten ja poikkeuslupien käsittelyn ja päätöksenteon kokonaiskustannukset ilmoitusta kohden, €	7,0	7,0
Rahoituslain mukaisten nuoremetsänhoidon hakemusten käsittelyn kokonaiskustannukset hakemusta kohden, €	45	50
Metsävaratiedon keruukustannukset, €/ha	3,5	2,5
Luottamus- ja maineindeksi	3,5	3,5
Toiminnallinen tehokkuus		
Metsävaratiedon keruutavoite, ha ¹	2 400 000	2 600 000
Vuoden aikana Metsään.fi –palvelua käyttäneiden metsänomistajien omistusosuus yksityismetsien		

¹ Kansallisen laserkeilaus- ja ilmakuvaohjelman toteutuminen vaikuttaa toteutumismääriin ja keruukustannuksiin.

kokonaispinta-alasta, %	50	53
Metsään.fi-toimijapalvelun käyttäjämäärä, yritykset	1400	900
Avoimen metsätiedon hyödyntäminen laajenee		
— ladattujen aineistopakettien määrä, GiB	60 000	68 000
— rajapintakutsujen määrä rajapinnassa, kpl	60 000 000	60 000 000
— karttapalvelujen katselukerrat, kpl	150 000	150 000
Tuotokset ja laadunhallinta		
Päätös nuoren metsän hoitohankkeista, viikkoa vireille tulosta	2,6	2,6
Voimavarat		
Metsäkeskuksen henkilöstötutkimuksen efekti-indeksi	3,7	3,7

Metsäkeskuksen tulossopimus ja tarkennetut tulostavoitteet on kokonaisuudessaan esitetty esityslistan liitteenä.

5. Valtionavustuksen maksaminen

Valtionavustus maksetaan metsäkeskukselle ennakoina kuukausittain julkisten hallintotehtävien jatkuvuuden varmistamiseksi. Ensimmäinen ennakko maksetaan valtionavustuksen maksamista koskevan raha-asianvaliokunnan käsittelyn jälkeen. Valtionavustuksen ennakoiden käytön valvonta on järjestetty MkL:n edellyttämällä tavalla, jolloin ennakoiden maksaminen on myös valtionavustuksen käytön valvonnan kannalta tarkoituksenmukaista.